

w sprawie: **przedłożenia Radzie Gminy Borkowice i RIO „Projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Borkowice na lata 2026-2036”**

Na podstawie art. 30 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r. poz. 1153 ze zm.) oraz art. 230 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025r. poz. 1483 ze zm.)

Wójt Gminy Borkowice zarządza co następuje:

§ 1

Przedkłada się Radzie Gminy Borkowice i RIO w Warszawie „Projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Borkowice na lata 2026-2036”.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT

mgr Robert Fidos

**UCHWAŁA W SPRAWIE
WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ
GMINY BORKOWICE NA LATA 2026-2036**

UCHWAŁA Nr/...../2025
Rady Gminy Borkowice
z dnia202.. roku

w sprawie: **Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Borkowice na lata 2026-2036**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r. poz. 1153 ze zm.) oraz art. 226, art. 227, art. 228, art. 230 ust. 6 i art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2025r. poz. 1483 ze zm.)

Rada Gminy Borkowice uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Borkowice na lata 2026-2036 zgodnie z Załącznikiem Nr 1 „Tabelaryczna Prezentacja Wieloletniej Prognozy Finansowej” i Załącznikiem Nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do WPF”.

§ 2

Upoważnia się Wójta Gminy Borkowice do:

1. zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć ujętych w Załączeniu Nr 2.
2. zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

§ 3

Traci moc Uchwała Nr VIII/43/2024 Rady Gminy Borkowice z dnia 19 grudnia 2024 roku z późniejszymi zmianami w sprawie „Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Borkowice na lata 2025-2033”

§ 4

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Borkowice.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

WÓJT

mgr Robert Fidos

Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego 1)

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Dokument podpisany elektronicznie

Wyszczególnienie	Dochody ogółem x	z tego:						z tego:			w tym:	
		1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	ze sprzedaży majątku x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
Lp												
Wykonanie 2019	19 819 852,85	19 540 752,85	1 881 344,00	6 181,58	8 853 769,00	6 831 178,51	1 968 279,76	534 061,20	279 100,00	17 000,00	262 100,00	
Wykonanie 2020	21 524 791,26	20 544 606,24	1 899 474,00	21 629,12	9 252 273,00	7 369 668,82	2 001 561,30	517 658,19	980 185,02	970,02	979 215,00	
Wykonanie 2021	30 799 901,27	27 728 399,96	2 107 967,00	7 371,71	9 920 424,00	13 362 324,82	2 330 312,43	575 043,56	3 071 501,31	14 468,49	3 057 032,82	
Wykonanie 2022	31 303 011,93	29 176 715,69	4 721 348,57	20 419,00	9 954 149,00	11 941 300,94	2 539 498,18	607 169,13	2 126 296,24	0,00	2 126 296,24	
Wykonanie 2023	34 914 171,37	22 021 973,64	1 760 384,00	22 512,00	13 614 574,30	3 924 695,27	2 699 808,07	573 447,92	12 892 197,73	0,00	12 892 197,73	
Wykonanie 2024	30 150 316,16	26 554 236,80	2 509 862,00	23 764,00	15 585 943,00	4 983 262,15	3 451 405,65	732 070,51	3 596 079,36	56 140,00	3 539 939,36	
Plan 3 kw. 2025	29 837 575,30	28 493 254,20	9 116 513,37	33 240,24	11 971 778,39	3 839 019,20	3 532 703,00	800 000,00	1 344 321,10	30 000,00	1 314 321,10	
Wykonanie 2025	31 243 460,60	29 943 350,50	9 116 513,37	33 240,24	11 971 778,39	4 691 568,10	4 130 250,40	795 000,00	1 300 110,10	0,00	1 300 110,10	
2026	36 961 305,00	29 166 305,00	10 753 599,00	25 194,00	11 616 407,00	2 841 350,00	3 929 755,00	830 000,00	7 795 000,00	2 000,00	7 793 000,00	
2027	34 251 662,00	33 051 662,00	11 537 269,00	28 057,00	12 722 473,00	3 976 364,00	4 787 509,00	850 000,00	1 200 000,00	1 000,00	1 199 000,00	
2028	34 909 666,00	33 909 666,00	12 105 505,00	30 340,00	13 245 821,00	4 200 000,00	4 328 000,00	860 000,00	1 000 000,00	1 000,00	999 000,00	
2029	36 778 645,00	35 778 645,00	12 727 315,00	32 760,00	13 918 570,00	4 600 000,00	4 500 000,00	880 000,00	1 000 000,00	1 000,00	999 000,00	
2030	38 374 412,00	37 374 412,00	12 995 044,00	35 684,00	14 545 684,00	5 000 000,00	4 800 000,00	900 000,00	1 000 000,00	1 000,00	999 000,00	
2031	40 588 701,00	39 588 701,00	13 545 246,00	38 024,00	15 397 431,00	5 400 000,00	5 000 000,00	910 000,00	1 000 000,00	1 000,00	999 000,00	
2032	42 782 362,00	41 782 362,00	13 727 603,00	47 405,00	16 907 354,00	6 100 000,00	5 000 000,00	920 000,00	1 000 000,00	1 000,00	999 000,00	

2033	43 902 826,00	42 902 826,00	13 921 431,00	48 827,00	17 632 568,00	6 200 000,00	5 100 000,00	920 000,00	1 000 000,00	1 000,00	999 000,00
2034	46 304 900,00	44 804 900,00	14 278 450,00	50 000,00	18 976 450,00	6 300 000,00	5 200 000,00	940 000,00	1 500 000,00	1 000,00	1 499 000,00
2035	47 311 806,00	45 811 806,00	14 789 450,00	53 000,00	19 469 356,00	6 300 000,00	5 200 000,00	940 000,00	1 500 000,00	1 000,00	1 499 000,00
2036	48 165 058,00	46 685 058,00	15 130 360,00	56 000,00	19 998 698,00	6 300 000,00	5 200 000,00	940 000,00	1 500 000,00	1 000,00	1 499 000,00

¹⁾ Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

²⁾ Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się dla lat wykraczających poza minimalny (4-letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

³⁾ W pozycji wykazuje się dochody o charakterze celowym, które jednostka otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy.

⁴⁾ W pozycji wykazuje się pozostałe dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych.

Lp	Wydatki ogółem ^x	z tego:										w tym:	
		Wydatki bieżące ^x	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:					Wydatki majątkowe ^x	w tym:		
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x	wydatki na obsługę długu ^x	w tym:				Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy	w tym:	
							odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x				
	2	2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1	
Wykonanie 2019	19 822 461,57	18 104 879,93	7 681 090,90	0,00	0,00	16 978,88	0,00	0,00	0,00	1 717 581,64	1 717 581,64	132 000,00	
Wykonanie 2020	20 834 199,65	18 823 639,22	8 024 184,71	0,00	0,00	20 731,72	0,00	0,00	0,00	2 010 560,43	2 010 560,43	0,00	
Wykonanie 2021	28 132 170,71	25 709 316,22	8 814 961,16	0,00	0,00	6 791,33	0,00	0,00	0,00	2 422 854,49	2 422 854,49	234 990,00	
Wykonanie 2022	30 243 232,53	25 548 660,03	9 519 545,19	0,00	0,00	17 988,35	0,00	0,00	0,00	4 694 572,50	4 694 572,50	0,00	
Wykonanie 2023	35 608 450,90	19 581 594,31	10 569 644,12	0,00	0,00	7 084,26	0,00	0,00	0,00	16 026 856,59	16 026 856,59	534 650,00	
Wykonanie 2024	31 430 703,90	24 617 432,92	13 651 961,28	0,00	0,00	39 540,73	0,00	0,00	0,00	6 813 270,98	6 813 270,98	72 470,91	
Plan 3 kw. 2025	33 643 428,44	26 760 387,44	15 680 536,63	0,00	0,00	121 100,00	0,00	0,00	0,00	6 883 041,00	6 883 041,00	0,00	
Wykonanie 2025	34 011 630,50	27 194 500,50	15 980 100,30	0,00	0,00	120 000,00	0,00	0,00	0,00	6 817 130,00	6 817 130,00	4 000,00	
2026	40 300 894,00	27 774 894,00	16 246 148,00	0,00	0,00	171 100,00	0,00	0,00	0,00	12 526 000,00	12 526 000,00	186 000,00	
2027	33 551 252,00	28 375 175,00	16 864 112,00	0,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	5 176 077,00	5 176 077,00	0,00	
2028	34 209 256,00	28 979 430,00	17 260 035,00	0,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	5 229 826,00	5 229 826,00	0,00	
2029	36 078 235,00	29 870 835,00	17 777 836,00	0,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	6 207 400,00	6 207 400,00	0,00	
2030	37 779 002,00	31 082 793,00	18 666 728,00	0,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	6 696 209,00	6 696 209,00	0,00	
2031	40 209 951,00	33 383 383,00	19 600 064,00	0,00	0,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	6 826 568,00	6 826 568,00	0,00	
2032	42 403 612,00	35 270 468,00	19 992 065,00	0,00	0,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	7 133 144,00	7 133 144,00	0,00	
2033	43 524 077,00	36 159 230,00	20 391 907,00	0,00	0,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	7 364 847,00	7 364 847,00	0,00	
2034	46 024 900,00	37 520 822,00	21 595 826,00	0,00	0,00	180 000,00	0,00	0,00	0,00	8 504 078,00	8 504 078,00	0,00	
2035	47 031 806,00	38 476 120,00	22 120 450,00	0,00	0,00	180 000,00	0,00	0,00	0,00	8 555 686,00	8 555 686,00	0,00	
2036	47 905 058,00	39 320 120,00	22 989 580,00	0,00	0,00	180 000,00	0,00	0,00	0,00	8 584 938,00	8 584 938,00	0,00	

z tego:													
Wyszczególnienie	Wynik budżetu x	w tym:		Przychody budżetu x	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych x	w tym:		Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych x 6)	w tym:		Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy x	w tym:	
		3	3.1			4	4.1		4.1.1	4.2		4.2.1	4.3
Lp		3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1			
Wykonanie 2019		-2 608,72	0,00	1 489 986,64	700 000,00	2 608,72	39 586,64	0,00	750 400,00	0,00			
Wykonanie 2020		690 591,61	0,00	1 275 277,92	0,00	0,00	36 977,92	0,00	1 238 300,00	0,00			
Wykonanie 2021		2 667 730,56	0,00	1 578 649,53	0,00	0,00	727 569,53	0,00	851 080,00	0,00			
Wykonanie 2022		1 059 779,40	0,00	3 857 720,09	0,00	0,00	3 395 300,09	0,00	462 420,00	0,00			
Wykonanie 2023		-694 279,53	0,00	5 260 039,49	630 000,00	82 555,00	3 755 079,49	436 564,53	174 960,00	174 960,00			
Wykonanie 2024		-1 280 387,74	0,00	5 433 184,96	1 300 000,00	1 208 433,00	3 760 795,96	71 954,74	0,00	0,00			
Plan 3 kw. 2025		-3 805 853,14	0,00	4 127 553,14	790 000,00	488 300,00	2 480 411,14	2 480 411,14	857 142,00	857 142,00			
Wykonanie 2025		-2 768 169,90	0,00	5 087 553,14	790 000,00	790 000,00	2 480 411,14	1 978 169,90	1 817 142,00	0,00			
2026		-3 339 589,00	0,00	3 760 000,00	2 800 000,00	2 379 589,00	0,00	0,00	960 000,00	960 000,00			
2027		700 410,00	700 410,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2028		700 410,00	700 410,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2029		700 410,00	700 410,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2030		595 410,00	595 410,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2031		378 750,00	378 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2032		378 750,00	378 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2033		378 749,00	378 749,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2034		280 000,00	280 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2035		280 000,00	280 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
2036		280 000,00	280 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			

- 5) Inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.
- 6) W pozycji należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów, łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Wyszczególnienie	z tego:				5	z tego:																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
	4.4	w tym:		4.5		4.5.1	5.1	5.1.1	w tym:																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
		na pokrycie deficytu budżetu x	Inne przychody niezwiązane z zadaniem długu x 7)						na pokrycie deficytu budżetu x	Rozchody budżetu x																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
											4.4.1	0,00	0,00	212 100,00																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											</

7) W pozycji należy ująć w szczególności przychody pochodzące z prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:										w tym:	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi x	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi x	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi x	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy
	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:														
	z tego:														
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	środkami nowego zobowiązania	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	innymi środkami	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań *	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu x	Kwota długu x								
Lp	5.1.1.3	5.1.1.3.1	5.1.1.3.2	5.1.1.3.3	5.1.1.4	5.2	6	6.1	7.1	7.2					
Wykonanie 2019	x	x	x	x	0,00	0,00	1 238 300,00	0,00	1 435 872,92	2 225 859,56					
Wykonanie 2020	x	x	x	x	0,00	0,00	851 080,00	0,00	1 720 967,02	2 996 244,94					
Wykonanie 2021	x	x	x	x	0,00	2 162 329,00	462 420,00	0,00	2 019 083,74	3 597 733,27					
Wykonanie 2022	x	x	x	x	0,00	700 000,00	174 960,00	0,00	3 628 055,66	7 485 775,75					
Wykonanie 2023	x	x	x	x	0,00	372 385,00	630 000,00	0,00	2 440 379,33	6 370 418,82					
Wykonanie 2024	x	x	x	x	0,00	0,00	1 825 000,00	0,00	1 936 803,88	6 069 988,84					
Wykonanie 2025	x	x	x	x	0,00	0,00	2 293 300,00	0,00	1 732 866,76	5 070 419,90					
Plan 3 kw. 2025	x	x	x	x	0,00	0,00	2 293 300,00	0,00	2 748 850,00	7 046 403,14					
Wykonanie 2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 672 889,00	0,00	1 391 411,00	2 351 411,00					
2027	x	x	x	x	0,00	0,00	3 972 479,00	0,00	4 676 487,00	4 676 487,00					
2028	x	x	x	x	0,00	0,00	3 272 069,00	0,00	4 930 236,00	4 930 236,00					
2029	x	x	x	x	0,00	0,00	2 571 659,00	0,00	5 907 810,00	5 907 810,00					
2030	x	x	x	x	0,00	0,00	1 976 249,00	0,00	6 291 619,00	6 291 619,00					
2031	x	x	x	x	0,00	0,00	1 597 499,00	0,00	6 205 318,00	6 205 318,00					
2032	x	x	x	x	0,00	0,00	1 218 749,00	0,00	6 511 894,00	6 511 894,00					
2033	x	x	x	x	0,00	0,00	840 000,00	0,00	6 743 596,00	6 743 596,00					
2034	x	x	x	x	0,00	0,00	560 000,00	0,00	7 284 078,00	7 284 078,00					
2035	x	x	x	x	0,00	0,00	280 000,00	0,00	7 335 686,00	7 335 686,00					
2036	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	7 364 938,00	7 364 938,00					

8) Skorygowanie o środki dotyczy określonego w art. 242 ustawy powiększenia o odpowiednie dla roku prognozy przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy. Skutki finansowe wyłączeń ograniczenia, o którym mowa w a., 2 ustawy, zawarte w innych ustawach należy ująć w objaśnieniach dołączanych do wieloletniej prognozy finansowej zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wskaźnik spłaty zobowiązań						
Lp	8.1	8.2	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu wyłączeń ustawowych przypadających na dany rok) ^x		Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^x	
			Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu wyłączeń ustawowych w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^x		Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu wyłączeń ustawowych w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^x	
Wykonanie 2019	0,00%	11,63%	x	x	x	x
Wykonanie 2020	0,00%	13,64%	x	x	x	x
Wykonanie 2021	0,00%	14,20%	x	x	x	x
Wykonanie 2022	0,00%	21,15%	x	x	x	x
Wykonanie 2023	0,00%	13,54%	x	x	x	x
Wykonanie 2024	0,00%	9,42%	x	x	x	x
Plan 3 kw. 2025	0,00%	7,64%	x	x	x	x
Wykonanie 2025	0,00%	11,36%	x	x	x	x
2026	2,25%	5,94%	13,03%	13,56%	TAK	TAK
2027	3,27%	16,94%	12,22%	12,75%	TAK	TAK
2028	3,20%	17,44%	12,69%	13,22%	TAK	TAK
2029	3,05%	19,75%	13,15%	13,68%	TAK	TAK
2030	2,61%	20,21%	12,95%	13,48%	TAK	TAK
2031	1,69%	18,74%	13,91%	14,44%	TAK	TAK
2032	1,62%	18,81%	15,24%	15,77%	TAK	TAK
2033	1,58%	18,92%	16,83%	16,83%	TAK	TAK
2034	1,19%	19,38%	18,69%	18,69%	TAK	TAK
2035	1,16%	19,02%	19,04%	19,04%	TAK	TAK
2036	1,14%	18,68%	19,26%	19,26%	TAK	TAK

Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy									
Wyszczególnienie	w tym:			w tym:			w tym:		
	9.1	9.1.1	9.1.1.1	9.2	9.2.1	9.2.1.1	9.3	9.3.1	9.3.1.1
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy x	Dodatkowe i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy x	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydanki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy x	Wydanki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy x	w tym:
Up									
Wykonanie 2019	134 139,37	134 139,37	134 139,37	0,00	0,00	0,00	142 896,58	142 896,58	125 235,95
Wykonanie 2020	208 600,00	208 600,00	208 600,00	219 215,00	219 215,00	219 215,00	248 303,42	248 303,42	217 503,42
Wykonanie 2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2022	127 020,00	127 020,00	127 020,00	0,00	0,00	0,00	127 020,00	127 020,00	127 020,00
Wykonanie 2023	0,00	0,00	0,00	84 342,00	84 342,00	84 342,00	3 089,46	3 089,46	3 089,46
Wykonanie 2024	0,00	0,00	0,00	99 666,90	99 666,90	80 730,32	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2025	0,00	0,00	0,00	232 556,10	232 556,10	187 208,26	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2025	0,00	0,00	0,00	232 556,10	232 556,10	188 370,75	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	193 000,00	193 000,00	193 000,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2035	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2036	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych											
Wyszczególnienie	w tym:			Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:			Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań z tytułu współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań i likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		bieżące	majątkowe					
							9.4				
Wykonanie 2019	0,00	0,00	0,00	75 696,58	75 696,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2020	350 370,72	350 370,72	219 215,00	508 514,14	148 303,42	360 210,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2021	0,00	0,00	0,00	5 723 735,25	5 723 735,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2022	0,00	0,00	0,00	3 989 562,33	2 418 071,49	1 571 490,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2023	164 017,00	164 017,00	84 342,00	13 152 949,24	45 793,31	13 107 155,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2024	0,00	0,00	0,00	922 800,00	100 800,00	822 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2025	332 223,00	332 223,00	267 938,58	3 272 182,00	34 000,00	3 238 182,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2025	332 223,00	332 223,00	269 101,07	3 272 182,00	34 000,00	3 238 182,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	283 000,00	283 000,00	193 000,00	8 125 700,00	112 700,00	8 013 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2035	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2036	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych

Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych														
Wyszczególnienie	10.5	10.7	Wydatki zmniejszające dług x	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	w tym:			10.7.3	10.8	10.9	10.10	10.11
							w tym:		zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. x					
							splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 x	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka x						
									wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji x					
									dokonywana w formie wydatku bieżącego x					

rt. 243 ustawy, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę

9) W pozycji należy ująć kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wy-
druku. W szczególności należy ująć wydatki poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.
...u limitu spłaty zobowiązań określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mo

Wyszczególnienie	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych ¹⁰⁾			
	w tym:			Wydutki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom, nieuwzględniane w limicie spłaty zobowiązań x
	Środki z przedsiębiorstwa gromadzone na rachunku bankowym	środków na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy x		
Uo	11.1	11.1.1	11.2	
Wykonanie 2019	0,00	0,00	0,00	
Wykonanie 2020	0,00	0,00	0,00	
Wykonanie 2021	0,00	0,00	0,00	
Wykonanie 2022	0,00	0,00	0,00	
Wykonanie 2023	0,00	0,00	0,00	
Wykonanie 2024	0,00	0,00	0,00	
Plan 3 kw. 2025	0,00	0,00	0,00	
Wykonanie 2025	0,00	0,00	0,00	
2026	0,00	0,00	0,00	
2027	0,00	0,00	0,00	
2028	0,00	0,00	0,00	
2029	0,00	0,00	0,00	
2030	0,00	0,00	0,00	
2031	0,00	0,00	0,00	
2032	0,00	0,00	0,00	
2033	0,00	0,00	0,00	
2034	0,00	0,00	0,00	
2035	0,00	0,00	0,00	
2036	0,00	0,00	0,00	

10) Pozycje sekcji 11 wykazują wyłącznie jednostki emitujące obligacje przyrutowe.

- * Informacja zawarta w tej części wieloletniej prognozy finansowej, w tym o spełnieniu relacji określonej w art. 243 ustawy została wygenerowana przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia, na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Automatycznie wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Automatycznie wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy. Okres ten nie podlega wykluczeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. Wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w wieloletniej prognozy finansowej, w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w wieloletniej prognozy finansowej.

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2026	Limit 2027	Limit 2028	Limit 2029	Limit 2030
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				10 358 971,00	8 125 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.a	- wydatki bieżące				268 700,00	112 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.b	- wydatki majątkowe				10 090 271,00	8 013 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240 z późn.zm.), z tego:				283 000,00	283 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				283 000,00	283 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.1	P- Budowa Leśnego Amfiteatru na Krakowej Górze w Borkowicach - przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich .	Gmina Borkowice	2025	2026	283 000,00	283 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				10 075 971,00	7 842 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1	- wydatki bieżące				268 700,00	112 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.1	Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu "Czyste powietrze" - Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.	Urząd Gminy w Borkowicach	2021	2026	135 000,00	9 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.2	Plan ogólny Gminy Borkowice - realizacja obowiązku wynikającego ze zmiany w planowaniu i zagospodarowaniu przestirzennym	Gmina Borkowice	2024	2026	133 700,00	103 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				9 807 271,00	7 730 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.1	P- Budowa oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji sanitarnej - poprawa warunków życia mieszkańców gminy poprzez budowę kanalizacji	Gmina Borkowice	2024	2026	9 807 271,00	7 730 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit 2031	Limit 2032	Limit 2033	Limit 2034	Limit 2035	Limit 2036	Limit zobowiązań
1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	292 000,00
1.a	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 000,00
1.b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	283 000,00
1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	283 000,00
1.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	283 000,00
1.1.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	283 000,00
1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 000,00
1.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 000,00
1.3.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 000,00
1.3.1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Objaśnienia do Wieloletniej Prognozy Finansowej GMINY BORKOWICE na lata 2026-2036

Na podstawie art. 230 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 poz. 1483 ze zm.) zobowiązuje się Wójt Gminy Borkowice do opracowania projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy o finansach publicznych wymaga się aby do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej załączyć objaśnienia przyjętych wartości.

Wójt przedkłada projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Radzie Gminy Borkowice wraz z projektem uchwały budżetowej oraz przesyła projekt uchwały do wiadomości i zaopiniowania Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie Zespół w Radomiu.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Borkowice została sporządzona zgodnie z art. 226-232 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.

Obejmuje ona lata 2026-2036. Powyższe określenie wynika z okresu w zakresie ujęcia prognozy kwoty długu, który stanowi integralną część wieloletniej prognozy finansowej na okres zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań.

Załącznik nr1 oraz nr 2 zostały sporządzone zgodnie z wzorem wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U z 2021 r, poz.83). Załącznik nr1 obejmuje swoim horyzontem czasowym projekt 2026 roku oraz prognozę na lata 2027-2036.

Podstawową zasadą obowiązującą w trakcie konstruowania wieloletniej prognozy finansowej jest prowadzenie równolegle prac nad uchwałą budżetową w celu zapewnienia ich wzajemnej zgodności.

Wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i uchwale budżetowej powinny być zgodne co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu gminy. Prezentowany projekt wieloletniej prognozy finansowej jest zgodny z projektem wartości przedstawionych w uchwale budżetowej na 2026 rok. Opracowany został do 2036 roku, tzn. na planowany okres spłaty zobowiązań. W latach objętych wieloletnią prognozą finansową poziom dochodów i wydatków oszacowano w oparciu o trendy historyczne poszczególnych źródeł dochodów i kategorii wydatków Gminy Borkowice w latach ubiegłych, założenia makroekonomiczne na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego, ujmując do planowania m.in. wzrost PKB w ujęciu realnym, średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz prognozowany realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

Realizacją zapisów art. 226-232 ustawy o finansach publicznych z 2009 roku, jest Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF), która jest dokumentem wieloaspektowym niezwykle złożonym obejmującym bardzo wiele zagadnień charakteryzujących gospodarkę finansową jednostek samorządu terytorialnego.

Obowiązujące w tym zakresie unormowania stanowi nowelizacja ustawy o finansach publicznych dotycząca Wieloletniej Prognozy Finansowej jednostki samorządu terytorialnego oraz rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

Zmiany wprowadzone powołanymi unormowaniami dotyczą w szczególności okresu obowiązywania WPF, katalogu przedsięwzięć, struktury uchwały w sprawie WPF, jak również sposobu przekazywania uchwał i zarządzeń w sprawie WPF organom nadzoru którymi są Regionalne Izby Obrachunkowe.

Prognoza finansowa, która rzutuje na strukturę zadłużenia musi uwzględniać istniejące jak i przyszłe uwarunkowania oraz ograniczenia, również te związane ze zmianami ustawowymi. Realizacja

planowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zamierzeń inwestycyjnych w najbliższych latach oznacza potrzebę dostarczenia w stosunkowo krótkim czasie środków w postaci kredytów i pożyczek

co powoduje wzrost długu i potrzebę rozłożenia spłat istniejącego jak i nowo powstającego długu na przyszłe okresy. Zarządzanie długiem będzie skoncentrowane na działaniach mających na celu zmianę

charakterystyki pozycji dłuższych oraz uzyskaniu maksymalnie korzystnego rozkładu w czasie spłat zadłużenia, przy uwzględnieniu konieczności bieżącej obsługi zadłużenia ze środków własnych gminy

w postaci odsetek od kredytów i pożyczek. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Borkowice opracowana została na lata 2026-2036, w związku z planowanymi spłatami zaciągniętych

długoterminowych kredytów i pożyczek, oraz zaciągnięciem nowego kredytu długoterminowego i pożyczki. Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości

przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Jednakże WPF powiązany jest z uchwałą budżetową na 2026 rok, a każdorazowa zmiana wielkości spowoduje konieczność jej

zaktualizowania na rok bieżący i lata następne. Opracowanie przedstawionej prognozy na okres 10 lat wiąże się z zaciągnięciem długoterminowego kredytu. Długość okresu objętego prognozą wynika

z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, tj. prognozę należy sporządzić na okres nie krótszy niż okres na jaki przyjęto limity wydatków dla przedsięwzięć, o których mowa

w art. 226 ust. 3 pkt. 4. Zgodnie z powyższym do przedsięwzięć zaliczają się również planowane do zaciągnięcia zobowiązania.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Borkowice obejmuje lata 2026-2036.

Przedstawione w poszczególnych latach wielkości planowanych dochodów i wydatków budżetowych, przychodów i rozchodów budżetu Gminy mają na celu określenie możliwości inwestycyjnych Gminy Borkowice i wyznaczenie trendów oraz kierunków rozwoju poprzez kształtowanie odpowiedniej polityki, pokazanie jak kształtowanie się poszczególnych wielkości budżetowych może wpłynąć na wynik relacji

wynikającej z art. 242 oraz z art. 243 uofp. Wieloletnia Prognoza Finansowa ma dostarczyć w zakresie możliwości optymalizowania dochodów Gminy w poszczególnych latach, wyznaczyć trendy restrukturyzacyjne w zakresie wydatkowania środków publicznych na zadania bieżące. Dane w niej zawarte mają na celu wskazanie ile Gmina dzięki odpowiednim działaniom może przeznaczyć na wdrożenie i realizację swojej strategii rozwoju przewidzianej na kolejne lata.

Opracowując założenia Wieloletniej Prognozy Finansowej kierowano się wybranymi założeniami przyjętymi w projekcie budżetu państwa na 2026 rok, uwzględniono zawarte założenia określone Zarządzeniem Nr 43/2025 Wójta Gminy Borkowice z dnia 25 września 2025 roku, między innymi w zakresie :

- wzrostu PKB (w ujęciu realnym o 3,5%),
- dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych (średniorocznie) o 3,6% w 2024 r., 3,7% w 2025r. i w 2026r. 3,0%,
- minimalnego wynagrodzenia za pracę od 1 stycznia 2026 roku – 4 806,00 zł. brutto,
- minimalna stawka godzinowa dla umów cywilnoprawnych od 1 stycznia 2026 – 31,40 zł.,
- obowiązującej stawki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w wysokości 2,45 % podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- wzrost spożycia prywatnego w ujęciu nominalnym o 3,2%,
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń o 6,7%,
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej – nominalnie o 9,5%, w 2024r., 8,2% w 2025 r., oraz 2026 r. 6,4%.

Pośrednio przyjęto sposób prognozowania poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki makroekonomiczne tj. wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego, w którym to dokumencie Ministerstwo Finansów zaleca aby jednostki samorządu terytorialnego przygotowując prognozy kierowały się przedstawionymi w niniejszym dokumencie wytycznymi dotyczącymi kształtowania się podstawowych wskaźników makroekonomicznych. Dane zawarte w WPF w kategorii poszczególnych dochodów i wydatków budżetowych obrazują sytuację finansową gminy w roku budżetowym i przyszłych latach, która pozwala na dokonanie analizy możliwości inwestycyjnych oraz zdolności kredytowej, stwarza możliwość weryfikacji długookresowej stabilności finansowej jednostki samorządu terytorialnego, pod którą należy rozumieć zdolność do obsługi zobowiązań i utrzymania płynności finansowej w długiej perspektywie. Wieloletnia Prognoza Finansowa opracowana została w oparciu o źródła dochodów budżetu Gminy na poziomie możliwie realnym do uzyskania w latach 2026-2036 Dochody i wydatki, przychody i rozchody na 2026 rok przyjęto w wartościach zgodnych z uchwałą budżetową na ten rok. Prognozę finansową opracowano na podstawie regulacji dotyczących

projektowania budżetu zawartych w ustawie o finansach publicznych, ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, uchwał Rady Gminy podjętych na podstawie tych ustaw oraz analizy kształtowania się sytuacji finansowej Gminy w ostatnich latach, oraz przewidywanych tendencjach rozwoju.

Prognozowane dochody

Planowanie dochodów Gminy Borkowice na okres objęty prognozą rozpoczęto od analizy dotychczasowych trendów zmian dochodów w ostatnich 3 latach i skoncentrowano się na dochodach, które z roku na rok zwiększają się. W budżecie na 2026 rok przyjęto podane przez Ministra Finansów planowaną kwotę subwencji ogólnej, planowane kwoty dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych, kwoty dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz dotacji na realizację zadań własnych i dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej ustalone przez Wojewodę Mazowieckiego i Krajowe Biuro Wyborcze, ustalone na podstawie zawartych umów i pism kwot dotacji na zadania bieżące i majątkowe współfinansowane ze środków UE i WFOŚiGW „Marszałka, Polskiego Ładu” szacunkowo kwoty dochodów własnych, opłat wynikających z ustaw, odpłatności za realizowane usługi, wpływy z różnych dochodów, wynajmu lokali. W okresie objętym prognozą, wobec zachodzących zmian w zakresie podatków przewiduje się wzrost PKB o 3,5%.

W 2024 r. polska gospodarka odnotowała odbicie, a tempo wzrostu realnego PKB osiągnęło 2,9%. Było to skutkiem przede wszystkim dynamicznego wzrostu spożycia publicznego i wzrostu spożycia prywatnego, wynikających ze wzrostu dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych. W bieżącym i kolejnym roku spodziewane jest dalsze ożywienie gospodarcze, za które będzie odpowiadał również wzrost inwestycji. PKB w ujęciu realnym w latach 2025-2026 wzrośnie odpowiednio o 3,7 % i 3,5%.

W Polsce, po spowolnieniu w 2023 r., dynamika realnego PKB w 2024 r. uległa wyraźnej poprawie w wyniku silnej odbudowy popytu krajowego. Konsumpcja prywatna była o 3,0% wyższa niż w 2023 r., wspierana przez szybko rosnące płace i świadczenia społeczne zwiększające dochody do dyspozycji brutto oraz niższą inflację. Wzrost konsumpcji prywatnej był jednak wyraźnie niższy od wzrostu realnych dochodów gospodarstw domowych, które w środowisku wysokich stóp procentowych dążyły do dalszej obudowy swoich oszczędności. Bardzo wysoka była dynamika konsumpcji publicznej. Po wysokim wzroście w 2023 r. (ostatni rok wykorzystania środków z perspektywy finansowej UE 2014-2020) inwestycje zmniejszyły się, zwłaszcza inwestycje przedsiębiorstw niefinansowych. Dodatni udział we wzrost PKB miał przyrost zapasów o 1,1 pkt. proc., Eksport netto negatywnie wpłynął na wzrost PKB, zmniejszając go o 1,1 pkt. proc., wskutek silniejszego wzrostu importu niż eksportu w warunkach odbicia

popytu krajowego i słabego wzrostu aktywności na polskich głównych rynkach eksportowych. W efekcie wzrost gospodarczy w 2024 r. wyniósł 2,9% , wobec 0,2% rok wcześniej.

Sytuacja na rynku pracy w 2024 r. była dobra. Szacuje się, że przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej w 2024 r. nie zmieniło się w porównaniu do poziomu sprzed roku, spadku zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (o 0,4%). W ostatnim przypadku było to efektem zmniejszenia liczby etatów w przemyśle i budownictwie, którego nie był w stanie zrównoważyć przyrost w usługach. Mimo niskiej dynamiki zatrudnienia, bezrobocie utrzymywało się na niskim poziomie. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2024 r. wyniosła 5,1%, tj. tyle samo, co rok wcześniej.

W 2024 r. przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w ujęciu nominalnym zwiększyło się o 13,6% . Wpływ na to miały m.in. wysokie podwyżki płac pracowników państwowej sfery budżetowej oraz nauczycieli, a także minimalnego wynagrodzenia. Dzięki niższej inflacji, realny wzrost płac w gospodarstwie narodowej w ubiegłym roku był bardzo wysoki, najwyższy w ostatnich 25 lat i wyniósł 9,7%. Wzrost płac w sektorze przedsiębiorstw, choć stosunkowo wysoki, był niższy i wyniósł 11.0% nominalnie i 7,2% realnie.

Inflacja w 2024r. wyniosła 3,6% w ujęciu średniorocznym i była wyraźnie niższa niż w dwóch wcześniejszych latach, pozostając jednak powyżej celu inflacyjnego NBP. Na koniec roku roczne tempo wzrostu cen konsumpcyjnych wyniosło 4,7%. Inflacja bazowa tj. zmiana cen konsumpcyjnych po wyłączeniu cen żywności i energii przez większą część roku pozostawała na stabilnym poziomie zbliżonym do 4%, przy wyższym wzroście cen usług niż cen towarów.

W 2024 roku Rada Polityki Pieniężnej utrzymała stopy procentowe NBP na niezmiennym poziomie, w tym stopę referencyjną w wysokości 5,75%.

W 2024 r. złoty umocnił się w relacji do głównych walut. Średnio w roku kurs euro w złotych ukształtował się na poziomie 4,31, a kurs dolara amerykańskiego wyniósł 3,98, i dla obu walut był o nieco ponad 5% niższy niż rok wcześniej.

Realny PKB w Polsce w 2025 r. wzrośnie o 3,7% . Głównymi czynnikami napędzającymi gospodarkę w br. będą znacząco wyższe inwestycje publiczne i prywatne, których dynamika zostanie podwyższona dzięki dalszym napływom środków finansowych w ramach KPO, które umożliwią realizację licznych projektów infrastrukturalnych oraz modernizacyjnych. Dodatkowym impulsem będzie dalszy, wyraźny wzrost wydatków na inwestycje militarne. W 2025 r. istotnym czynnikiem wzrostu pozostanie spożycie prywatne, które osiągnie wyższą dynamikę niż ta z poprzedniego roku. Na wzrost spożycia wpłynie stabilna sytuacja na rynku pracy, dalszy wzrost wynagrodzeń oraz poprawa nastrojów konsumenckich. W 2026 r. wysokie tempo wzrostu polskiej gospodarki zostanie utrzymane, a wzrost realnego PKB wyniesie 3,5%. Kluczowe znaczenie będą miały ponownie wysokie nakłady inwestycyjne, zarówno ze środków krajowych, jak i funduszy unijnych. Szczególnie istotny wpływ na gospodarkę w dalszym ciągu

będą miały fundusze z KPO, wspierające modernizację infrastruktury i transformację energetyczną. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym wzrostowi gospodarczemu będzie spadek inflacji, co wpłynie na stabilizację siły nabywczej gospodarstw domowych oraz poprawę warunków funkcjonowania przedsiębiorstw. Utrzymująca się dobra sytuacja na rynku pracy, wysoki poziom zatrudnienia oraz wzrost realnych dochodów będą dalej wspierać prywatną konsumpcję.

W 2025 r. prognozowany jest realny wzrost spożycia prywatnego o 3,3%. W bieżącym roku dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych zwiększą się realnie o 3,7%, na co wpływ będzie miał m.in. wzrost realnych wynagrodzeń o 3,5%, a także wprowadzenie nowych form wsparcia socjalnego, takich jak program „Aktywny Rodzic”, który zostanie uruchomiony w pełni w 2025 r., dodatku dopełniającego do renty socjalnej oraz renty wdowiej.

W ubiegłym roku gospodarstwa domowe koncentrowały się na odbudowie oszczędności, ograniczając tempo wzrostu bieżącego spożycia pomimo wysokiego wzrostu dochodu do dyspozycji brutto.

W związku z tym oczekuje się, że w bieżącym roku nastąpi odwrócenie trendu i wyższe dochody będą w większym stopniu skierowane na konsumpcję, co przełoży się na wyraźniejsze ożywienie popytu konsumpcyjnego. W 2026 roku powyższe trendy powinny być kontynuowane, a wraz z utrzymywaniem się dobrej koniunktury w gospodarce oraz korzystnej sytuacji na rynku pracy, wzrost spożycia prywatnego w 2026 r. wyniesie 3,5% przy wzroście realnych dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych o 3,4%.

Spożycie publiczne w 2025r. wzrośnie realnie o 3,2% oraz 2,4% w 2026 r.

W bieżącym roku zakłada się wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej zgodnie z ustawą budżetową o 5,0%. Podobne założenie odnośnie waloryzacji ww. wynagrodzeń przyjęto na kolejny rok. Dynamikę spożycia publicznego będzie wspierać zwiększanie wydatków na ochronę zdrowia.

W rezultacie prognozowanych zmian spożycia prywatnego i publicznego, spożycie ogółem zwiększy się w bieżącym roku o 3,3%, a w przyszłym roku o 3,2%.

W najbliższych latach przewidywany jest wzrost stopy inwestycji, wynikający z realizacji projektów z KPO, wydatkowania środków z unijnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 oraz realizacji kluczowych inwestycji publicznych i prywatnych. W 2025 r. inwestycje ogółem wzrosną realnie o 8,9%. W 2026 r. inwestycje prywatne będą dodatkowo stymulowane przez spadający koszt kapitału w efekcie zakładanego rozpoczęcia w bieżącym roku cyklu obniżek stóp procentowych, oddziałujących na realną gospodarkę z opóźnieniem rzędu kilku kwartałów. W efekcie, w 2026 r. tempo wzrostu inwestycji ogółem wyniesie 7,9% . Również zakłada się przyspieszenie prac nad infrastrukturą w ramach takich projektów jak: Polska Elektrownia Jądrowa oraz Centralny Port Komunikacyjny.

W warunkach utrzymującej się słabej koniunktury gospodarczej w krajach UE w tym w szczególności w strefie euro – głównym obszarze eksportowym Polski – prognozuje się, że w 2025 r. realny wzrost

eksportu wyniesie 2,4%. W 2026 r. w ślad za stopniową poprawą popytu zagranicznego, wolumen polskiego eksportu wzrośnie o 2,8%. Tempo wzrostu popytu krajowego wyniesie w latach 2025-2026 odpowiedni 4,4% oraz 4,1%. W związku z tym przewiduje się, że w 2025 r. import wzrośnie realnie o 3,8%, a w 2026 r. o 4,0%. W latach 2025 i 2026 spodziewana jest wyższa dynamika importu towarów i usług w porównaniu z dynamiką eksportu, między innymi ze względu na wysokie dostawy militarne i silny popyt wewnętrzny.

W bieżącym roku przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej nieznacznie obniży się o 0,3% względem 2024r. Główną przyczyną tego zjawiska będą zmiany demograficzne, w szczególności postępujące starzenie się społeczeństwa, skutkujące malejącą liczbą osób w wieku produkcyjnym. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec roku wyniesie 4,9%.

Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w bieżącym roku wyniesie 8,2%.

W ujęciu realnym, tj. uwzględniającym wpływ inflacji, przeciętne wynagrodzenia wzrosną o 3,5%.

Głównymi czynnikami sprzyjającymi wzrostom wynagrodzeń są ożywienie gospodarcze oraz korzystna sytuacja na rynku pracy, gdzie pracownicy nadal posiadają silną pozycję negocjacyjną. W 2026 roku prognozowana jest kontynuacja pozytywnych trendów dobrej koniunktury i korzystnej sytuacji na rynku pracy co przełoży się na dalszy wzrost wynagrodzeń. Przewiduje się, że przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrośnie w 2026 r. o 7,6% w ujęciu nominalnym oraz o 3,6% w ujęciu realnym. Średnioroczna dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2025 r. wyniesie 4,5%. Do utrzymania się inflacji poniżej celu NBP przyczyniają się ceny energii, w szczególności ceny gazu dla gospodarstw domowych, które od 1 stycznia 2025 r. wzrosły o 6%. Ceny energii dla odbiorców indywidualnych nie ulegną zmianie ze względu na rozwój cen surowców na rynkach światowych. W związku z tym nie będzie przedłużana tarcza. Dodatkowym czynnikiem oddziałującym na wzrost inflacji w br. jest wzrost akcyzy na wyroby tytoniowe.

W przyszłym roku inflacja konsumencka wyniesie średnio 3,8%. Głównymi czynnikami, które będą wpływały na spadek inflacji w ujęciu średniorocznym będzie dalszy, stopniowy spadek inflacji bazowej oraz ograniczony wzrost cen importu, związany z obniżającymi się cenami surowców energetycznych na światowych rynkach. Ponadto przewidywane są dalsze stopniowe podwyżki akcyzy, zgodnie z nowelizacją ustawy o podatku akcyzowym.

W 2027 r. tempo wzrostu PKB będzie zbliżone do wzrostu potencjalnego polskiej gospodarki i wyniesie 3,0%. Wzrost gospodarczy będzie wciąż wspierany przez silny popyt krajowy, napędzany dalszym wykorzystaniem środków z części pożyczkowej KPO, funduszy unijnych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027, a także kontynuacją dostaw sprzętu wojskowego. W kolejnych latach znaczna część tych impulsów będzie wygasać w latach 2028-2029, co przyczyni się do spowolnienia dynamiki wzrostu gospodarczego w końcowych latach horyzontu prognozy. W rezultacie tempo wzrostu obniży się

do 2,7% w 2028r. i 2,6% w 2029r. na ścieżkę wzrostu gospodarczego będzie wpływała również planowana konsolidacja fiskalna.

Od 2027r. tempo wzrostu cen konsumpcyjnych znajdzie się trwale w dopuszczalnym pasmie odchyień od celu inflacyjnego NBP. Średnioroczna inflacja wyniesie 3,0% w 2027r., 2,8% w 2028r. oraz 2,5% w 2029 r. Stopa referencyjna NBP w latach 2027-2029 pozostanie na stabilnym poziomie 3,5%.

Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej pozostanie na niezmiennym poziomie w 2027 r., w kolejnych dwóch latach nieznacznie się obniży o 0,1%. Spadek będzie wynikać głównie z procesów demograficznych, skutkujący malejącą podażą pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniesie 4,9% na koniec 2027r., 5,0% w 2028r oraz 5,1% w 2029r. Realne tempo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w latach 2027-2029 wyniesie 3,5%-3,7% i będzie przewyższać tempo wzrostu wydajności pracy. Saldo obrotów bieżących w relacji do PKB w 2027 r. wyniesie 0,8%, podobnie w 2026 r. a następnie obniży się do wartości 1,5% PKB oraz 1,6% odpowiednio w roku 2028 i 2029. Spadek ten będzie wynikał głównie z ograniczenia napływu środków unijnych; zakończona wypłata z części grantowej KPO oraz zmniejszenia transferów bieżących z innych funduszy a także nieznacznego pogorszenia salda obrotów towarowych.

Prezentowany scenariusz makroekonomiczny jest niepewny.

Pierwszym czynnikiem ryzyka jest koniunktura w otoczeniu zewnętrznym polskiej gospodarki.

Utrzymująca się niepewność, wraz ze słabszymi od oczekiwanych wynikami za 2024 r. oraz opóźnienia w wydatkowaniu środków KPO poskutkowały obniżeniem prognozy wzrostu gospodarczego.

Kontynuacja dwóch konfliktów zbrojnych w sąsiedztwie UE, rosnące napięcie geopolityczne oraz wprowadzenie cel przez Stany Zjednoczone stanowią zagrożenie w postaci dalszego negatywnego wpływu na globalny handel, prowadząc do zakłóceń w łańcuchach dostaw oraz wzrostu cen, co może skutkować gorszymi od aktualnie przewidywanych wynikami europejskich gospodarek.

Kolejnym, kluczowym w obecnej chwili ryzykiem jest potencjalna wojna celna rozpoczęta przez USA, co w najbliższym czasie będzie mieć negatywne konsekwencje dla rynków finansowych i handlu międzynarodowego. Pośredni i bezpośredni wpływ na polską oraz europejską gospodarkę pozostaje trudny do przewidzenia i zależy od ostatecznych decyzji administracji amerykańskiej oraz skali reakcji krajów europejskich oraz reszty świata.

Ponadto, zaostrzenie relacji handlowych oraz pogorszenie stosunków politycznych między USA a UE może również prowadzić do niestabilności kursów walutowych, zwłaszcza EUR/PLN i USD/PLN, które mogą wpływać na koszty importu surowców, obsługę zadłużenia zagranicznego oraz konkurencyjność polskiego eksportu.

Z perspektywy Polski, szczególnie istotna jest sytuacja niemieckiej gospodarki – głównego rynku eksportowego. Po zeszłorocznym spadku PKB Niemiec, w okresie prognozy przewidywany jest powrót

wzrostu, co powinno przełożyć się na polski eksport. Dodatkowo, najnowszy pakiet fiskalny ogłoszony i wprowadzony w Niemczech, związany ze zwiększeniem inwestycji w infrastrukturę, obronność i bezpieczeństwo, powinien wiązać się z pozytywnymi bodźcami dla polskiej gospodarki. Wpływ zwiększonych niemieckich wydatków może istotnie zrekompensować potencjalne straty ponoszone przez polską gospodarkę w związku z ograniczeniem światowego handlu w efekcie polityki celnej USA. Zarówno w strefie euro, jak i w USA 2024r. i początek 2025r. wiązały się z decyzjami o obniżeniu stóp procentowych. Polityka pieniężna zmierza w mniej restrykcyjnym kierunku, a nowe pożyczki są mniej kosztowne dla firm i gospodarstw domowych. Aktualnie EBC zakłada dalsze obniżenie stóp procentowych, ale będzie to zależne od poziomu inflacji w kolejnych miesiącach.

Kolejnym czynnikiem ryzyka jest dalszy przebieg wojny w Ukrainie i jej wpływ na polską i europejską gospodarkę, zwłaszcza w kontekście zmieniających się relacji Ukrainy z USA, mogącego wpłynąć na ostateczny wynik konfliktu. W przypadku dalszego przedłużania się wojny, możliwy jest odpływ inwestorów zagranicznych z regionu Europy Środkowo- Wschodniej oraz wzrost niepewności wśród konsumentów i przedsiębiorstw wpływający negatywnie na krajową konsumpcję i inwestycje.

Jednocześnie stopniowe zwiększanie konfliktu zbrojnego, w połączeniu z pogłębiającym się napięciem handlowym na linii USA-UE i USA-Chiny, może prowadzić do wzrostu cen surowców powyżej założeń prognozy, w szczególności w obszarze energii i żywności. Efektem ubocznym może być dalsza presja inflacyjna oraz pogorszenie warunków handlu międzynarodowego.

Ostatnim znaczącym czynnikiem ryzyka jest wielkość podaży pracy w horyzoncie prognozy. Scenariusz zakłada niewielki spadek podaży pracy z uwagi na zmiany demograficzne, w tym starzejące się społeczeństwo oraz niski współczynnik dzietności, poniżej stopy zastępowalności. Na wielkość podaży pracy w poprzednich latach w znacznym stopniu oddziaływały migracje, zwłaszcza te z Ukrainy, wynikające najpierw z powodów ekonomicznych, a od 2022 r. głównie z przesłanek w zakresie bezpieczeństwa. Istnieje duża niepewność dotycząca skali tych migracji w kolejnych latach.

DOCHODY

Prognozy dochodów Gminy Borkowice dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,
3. subwencję ogólną,
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,

5. pozostałe dochody (m.in. podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym : z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na :

1. dochody ze sprzedaży majątku,
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

Dochody budżetu Gminy Borkowice przyjęto że będą one w 2026 roku wyższe od przewidywanego wykonania z 2025 roku ze względu na otrzymane środki z programu Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego w kwocie 7 600 000,00 zł., oraz środki z UE na realizację zadania inwestycyjnego w kwocie 193 000,00 zł.

Dochody bieżące są mniej więcej na tym samym poziomie jak co roku.

Gmina na etapie projektowania budżetu 2026 roku w związku z podpisanymi umowami i promesami wprowadziła środki pozyskane z Rządowego Funduszu Polski Ład : Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 7 600 000,00 zł., oraz środki z UE na realizację zadania w kwocie 193 000,00 zł.

Gmina również jak co roku spróbuje jeszcze pozyskać środki krajowe jak i z UE z nowej perspektywy. W strukturze dochodów bieżących na rok 2026 nastąpił wzrost w PIT w związku ze zmianą przepisów i sposobu liczenia udziału jednostek samorządu terytorialnego w podatkach dochodowych oraz subwencji ogólnej a także dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych.

Na podwyższenie dochodów z podatków i opłat lokalnych ma wpływ zmiana stawek podatków oraz prowadzona polityka podatkowa, na którą składają się działania dotyczące bieżącej weryfikacji składanych deklaracji i informacji podatkowych jak również działania egzekucyjne i kontrolne prowadzone przez Gminę.

Spadek dochodów nastąpił natomiast w dotacjach na zadania zlecone , które jak co roku na etapie projektowania są znacząco niższe niż wykonanie roku poprzedniego, jednakże w ciągu roku sukcesywnie są zmieniane.

Jednakże wielkości tych dotacji korygowane są w ciągu bieżącego roku, a niektóre przyznawane są w ciągu roku i przyjmuję się, że nastąpi ich wzrost.

W kolejnych latach prognozy przyjęto wzrost dochodów uwzględniając wzrost subwencji, dotacji celowych na zadania własne i zlecone, wzrost dochodów własnych z tytułu podatków i opłat, udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, oraz możliwością pozyskania środków z Unii Europejskiej z programu PROW, RPO, KPO i innych z których w latach ubiegłych gmina korzystała.

Planuje się wzrost dochodów ogółem w latach następnych i przedstawia się następująco:

- 2027 - wzrost o 16,66% - pomijając środki Rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie 7 600 000,00 zł.

- 2028 – wzrost o 1,9%
- 2029 - wzrost o 5,35%,
- 2030 – wzrost o 4,34%
- 2031 – wzrost o 5,77%
- 2032 – wzrost o 5,40%
- 2033 – wzrost o 2,62%
- 2034 – wzrost o 5,47%
- 2035 – wzrost o 2,17%
- 2036 – wzrost o 1,85%

Na 2026 rok zaplanowano dochody ogółem w kwocie **36 961 305,00 zł.**

Przy kalkulacji dochodów na kolejne lata objęte prognozą dokonana została analiza poszczególnych grup dochodów składających się na dochody ogółem. Dochody ujmuję się w podziale na dochody bieżące i majątkowe. Na lata przyszłe szacuje się dochody w oparciu o analizę danych historycznych i przyjęte wskaźniki makroekonomiczne. **Dochody bieżące** na rok 2026 zaplanowano w kwocie **29 166 305,00 zł.**

Dochody bieżące przedstawiają się w następujący sposób:

- 2027 – 33 051 662,00 zł., -13,32% wzrost,
- 2028 – 33 909 666,00 zł., - 2,60% wzrost,
- 2029 – 35 778 645,00 zł., - 5,51 % wzrost,
- 2030 – 37 374 412,00 zł., - 4,46 % wzrost,
- 2031 – 39 588 701,00 zł. – 5,92 % wzrost,
- 2032 – 41 782 362,00 zł. – 5,54 % wzrost,
- 2033 – 42 902 826,00 zł. – 2,68% wzrost,
- 2034 – 44 804 900,00 zł. – 4,43% wzrost,
- 2035 – 45 811 806,00 zł. - 2,25% wzrost,
- 2036 – 46 685 058,00 zł. - 1,91% wzrost.

Podatek od nieruchomości – stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekraczać górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2026 r. stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Gminy Borkowice, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2026 r. ustalono więc na poziomie 830 000,00 zł., co stanowi 104,40% dochodów z tego tytułu planowanych do uzyskania. W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększenie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek

podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udziały we wpływach z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych

Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) należą do najbardziej wrażliwych na zmiany w koniunkturze gospodarczej. Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych przyjęto w roku 2026 w kwocie podanej przez Ministra Finansów, pismem z dnia 14.10.2025r., nr ST3.4750.26.2025 w kwocie 10 753 599,00 zł., i jest to kwota znacząco wyższa niż w 2025 roku o 1 637 085,63 zł.

Uchwalona w dniu 1 października 2024 r. ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zakłada istotne zmiany w zasadach ustalania dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT). Dochody samorządów z tych udziałów obliczone zostały jako procent od dochodów podatników z terenu danej jednostki samorządu terytorialnego (dotychczas dochód samorządów z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT naliczany jest na podstawie podatku należnego). Wysokość udziału w podatku PIT wynosi dla gminy 7,0% dochodów podatników podatku PIT zamieszkałych na obszarze danej gminy. Wysokość udziału w podatku CIT wynosi dla gminy 1,6% dochodów podatników podatku CIT posiadających siedzibę na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego.

W celu ustalenia dochodów podatników podatku PIT na rok 2026 ich dochody z roku 2024 waloryzuje się o 14,9%. Natomiast w celu ustalenia dochodów podatników podatku CIT na rok 2026 ich dochody z roku 2024 waloryzuje się o 14,3%.

W następnych latach prognozuje się wzrost dochodów z tego tytułu o 7,29% w roku 2027, o 4,93 % w roku 2028, o 5,14% w roku 2029, o 2,10% w roku 2030 , o 4,23% w roku 2031, o 1,35% w roku 2032, o 1,41% w 2033, o 2,56% w 2034, o 3,58% w 2035 o 2,31% w 2036 r.

Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku od osób prawnych zostały zaplanowane zgodnie z pismem Ministra Finansów, pismem z dnia 14.10.2025r., nr ST3.4750.26.2025 w kwocie 25 194,00 zł. Zarówno kwota dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, jaki i z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, stanowi sumę planowanych dochodów na rok 2026.

W kolejnych latach również zaplanowano niewielki wzrost tych dochodów .

Od 2022 roku środki stanowiące dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych przekazywane są przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy na rachunki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dwunastu miesięcznych ratach .

Z tytułu udziału w PIT – od grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy do listopada roku budżetowego – w terminie do 25 dnia każdego miesiąca, z tym że rata przekazywana w lutym wynosi 2/13.

Z tytułu udziału w CIT – w równych miesięcznych ratach w terminie do 5 dnia każdego miesiąca.

Dochody podatników podatku PIT oraz podatników podatku CIT na rok 2026 ustalono na podstawie danych zawartych w złożonych za rok 2024 zeznaniach podatkowych, według stanu na dzień 30 czerwca 2025r.

Subwencja ogólna

Planowaną na 2026 rok subwencję ogólną przyjęto w wysokości podanej przez Ministra Finansów, pismem nr ST3.4750.26.2025 z dnia 14.10.2025r. Na rok 2026 przyjęto do planu niższą subwencję ogólną niż w 2025 roku o 59 333,38 zł.

Dla kolejnych lat wieloletniej prognozy finansowej zaplanowano wzrost w 2027 roku o około 9,52%, w 2028 roku o 4,11%, w 2029 roku o 5,08%, w 2030 roku o 4,49%, w roku 2031 o 5,87%, w roku 2032 o około 9,81%, w roku 2033 o około 4,29 %, w roku 2034 o około 7,62 %, w roku 2035 o około 2,60%, w roku 2036 o około 2,72%, planowanych kwot biorąc pod uwagę kalkulację potrzeb finansowych : wyrównawczych, oświatowych, rozwojowych, ekologicznych, uzupełniających.

Planowana na rok 2026 kwota subwencji ogólnej dla gmin wynosi 26 353 434 tys. zł.

W 2026 roku subwencję ogólną z budżetu państwa otrzymuje gmina, której potrzeby finansowe, ustalone na rok 2026, są wyższe niż kwota kalkulacyjna w wysokości odpowiadającej różnicy między tymi kwotami. Kwota kalkulacyjna stanowi różnicę między łączną kwotą dochodu danej gminy z tytułu udziału w podatku PIT oraz podatku CIT.

Dochody należne z tytułu subwencji ogólnej, podlegające przekazaniu gminie, są ustalone z uwzględnieniem korekty z tytułu zamożności .

Środki stanowiące należne dochody gminy z tytułu subwencji ogólnej podlegają przekazaniu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na rachunki budżetów gmin w dwunastu miesięcznych ratach, w terminie do 25 dnia każdego miesiąca, od grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy do listopada roku budżetowego, przy czym rata przekazywana w lutym wynosi 2/13.

Potrzeby finansowe – to element kalkulacji służący ustaleniu dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa – w przypadku gdy dochody z tytułu zwiększonego udziału w podatku PIT i podatku CIT będą niewystarczające na pokrycie naliczonych potrzeb finansowych.

Kwota potrzeb finansowych dla wszystkich gmin na rok 2026 wynosi 76 369 389 tys. zł., a przyrost w stosunku do tych potrzeb za rok 2025 wynosi 8 500 818 tys. zł.

Kwota potrzeb finansowych na rok 2026 Gminy Borkowice wynosi 19 276 541,00 zł w tym:

- potrzeby wyrównawcze - 6 337 664,00 zł.,

- potrzeby oświatowe – 11 234 532,00 zł.,
- potrzeby rozwojowe – 740 181,00 zł.,
- potrzeby ekologiczne – 524 383,00 zł.,
- potrzeby uzupełniające – 439 781,00 zł.

Potrzeby oświatowe - wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty potrzeb oświatowych, nie mniejszej niż ustalona w roku poprzedzającym rok budżetowy, skorygowanej w związku ze zmianą realizowanych zadań oświatowych.

Kwota potrzeb oświatowych dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego na rok 2026 wynosi 114 951 563 tys. zł, w tym dla gmin 53 784 203 tys. zł.

W kwocie potrzeb oświatowych na rok 2026 zostały uwzględnione skutki finansowe zmiany zakresu zadań oświatowych, w tym m.in. skutki:

- wzrostu o 3% od 1 stycznia 2026 r. średnich wynagrodzeń nauczycieli, w tym nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego,
- wzrostu odpisu na ZFŚS dla nauczycieli,
- zmiany liczby etatów nauczycieli i struktury awansu zawodowego,
- wzrostu zatrudnienia nauczycieli w związku ze wzrostem liczby dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w szkołach i placówkach prowadzonych przez JST i kosztów realizacji zadań związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- wzrost kwoty dotacji udzielanych z budżetu jednostek samorządu dla przedszkoli, szkół i placówek, dla których jednostka samorządu terytorialnego nie jest organem prowadzącym.

Ponadto kwota potrzeb oświatowych dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego na rok 2026 została zwiększona o 3 440 000 tys. zł, w związku ze zmianą sposobu finansowania dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy. Zadania te od stycznia 2026r. będą finansowane na zasadach ogólnych.

W celu obliczenia potrzeb oświatowych gminy na rok 2026 przyjmuje się potrzeby oświatowe obliczone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie danych według stanu na dzień 15 maja 2025 r., z uwzględnieniem przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 26 ust. 6 nowej ustawy.

Potrzeby wyrównawcze ustala się dla gminy, w której indywidualny wskaźnik zamożności jest niższy lub równy 100% wskaźnika zamożności ustalonego dla wszystkich gmin. Indywidualny wskaźnik zamożności gminy oblicza się, dzieląc sumę podstawowych dochodów podatkowych danej gminy przez przeliczeniową liczbę mieszkańców tej gminy. Wskaźnik zamożności gmin ustala się, dzieląc sumę

podstawowych dochodów podatkowych odpowiednio wszystkich gmin przez przeliczeniową liczbę mieszkańców wszystkich gmin.

Potrzeby rozwojowe – gmin ustala się w wysokości odpowiadającej 23% kwoty wydatków majątkowych gmin pomniejszonych o równowartość wykonanych przez te jednostki dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje.

Potrzeby rozwojowe gmin ustala się w wysokości odpowiadającej 23% kwoty wydatków majątkowych gmin pomniejszonych o równowartość wykonanych przez te jednostki dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje.

Potrzeby rozwojowe gminy dzieli się na części :

- podstawową potrzeb rozwojowych, stanowiącą 60% kwoty potrzeb rozwojowych,
- inwestycyjną potrzeb rozwojowych , stanowiącą 40% kwot potrzeb rozwojowych.

Potrzeby ekologiczne – ustala się dla gminy, na terenie której znajdują się obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione, przez które rozumie się parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, strefy ochrony krajobrazu ustanowione w tych obszarach, a także obszary Natura 2000.

Kwotę potrzeb ekologicznych dla gminy oblicza się mnożąc stawkę bazową za 1 ha powierzchni obszarów prawnie chronionego przez przeliczeniową powierzchnię obszarów prawnie chronionych.

Potrzeby uzupełniające jednostki samorządu terytorialnego ustala się w wysokości odpowiadającej kwocie potrzeb uzupełniających z roku poprzedzającego rok budżetowy, zwaloryzowanej wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku poprzedzającego rok budżetowy, w stosunku do pierwszego półrocza roku bazowego, ustalonym na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski „ w terminie 20 dni po upływie pierwszego półrocza.

Kwota potrzeb uzupełniających z 2025 r. będąca podstawą naliczenia potrzeb na 2026 rok, została obliczona ponownie z uwzględnieniem nowej bazy dotyczącej podatku CIT za lata 2021-2022 (dane pobrane 30 czerwca 2025 roku) oraz nowych kwot potrzeb oświatowych (dane przesłane przez Ministra Edukacji 30 maja 2025 roku). Nowe zmienione dane 2025 r. stanowią podstawę obliczeń dla 2026 roku. W celu obliczenia na rok 2026 potrzeb uzupełniających dla gminy przyjęta została ponownie obliczona kwota potrzeb uzupełniających z roku 2025, zwaloryzowana wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych, który w pierwszym półroczu 2025 roku w stosunku do pierwszego półrocza 2024 roku, wyniósł 104,5% (wzrost cen o 4,5%).

Dotacje celowe z budżetu państwa, dotacje z budżetu innych JST, płatność ze środków europejskich

Na rok 2026 kwotę dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej i dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz dotacji na zadania własne przyjęto w wysokości zgodnej z informacją Wojewody Mazowieckiego oraz Dyrektora Krajowego Biura Wyborczego. Dotacje na rok 2026 są dużo niższe niż przewidywane wykonanie z 2025 roku. Jak co roku dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej oraz dotacje na zadania własne są dużo niższe od przewidywanego wykonania gdyż zmiana planów dotacji następuje w ciągu całego roku. Generalnie dotacje na koniec roku są znacznie większe niż pierwotnie zakładał plan. Natomiast dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych są niższe niż w roku 2025. Niektóre dotacje zarówno na realizację zadań własnych jak i zleconych są przyznawane w ciągu roku budżetowego np. zwrot podatku akcyzowego dla rolników, stypendia, wypłata niektórych zasiłków, program asystent rodziny. Analizując wielkości dotacji celowych w latach wcześniejszych można stwierdzić, iż występują częste zmiany w planach dotacji na zadania zlecone i własne i w ostateczności wykonanie za rok jest dużo wyższe niż plan. Dotacje z budżetu państwa w głównej mierze są przeznaczane na zadania z zakresu pomocy społecznej, rodziny i administracji publicznej. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2026 zapewniono niezbędne środki m.in. na realizację świadczeń rodzinnych. W związku z powyższym na lata 2025-2033 mimo przejęcia realizacji wypłaty od połowy 2022 roku świadczenia 500+ a od 1 stycznia 2024r. 800 zł. przez ZUS jednak planuje się wzrost dotacji celowych na zadania własne i zlecone ogólnie średnio około 8% uwzględniając wzrost dotacji na zadania z zakresu administracji publicznej, pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, dotacji na wychowanie przedszkolne.

Pozostałe dochody bieżące

W ramach pozostałych dochodów bieżących uwzględnione zostały m.in. podatki i opłaty zarówno od osób fizycznych jak i prawnych. Bazą wyjściową do ustalenia w/w dochodów są wpływy zrealizowane w latach poprzednich. W poprzednich latach dynamika dochodów tej grupy była zmienna, co wynikało ze zmiennej bazy objętej opodatkowaniem. Dochody z podatków i opłat zdominowane są przez podatek rolny i od nieruchomości. Do ważniejszych źródeł dochodów z tytułu opłat należą wpływy z opłat za odbiór odpadów komunalnych, opłaty skarbowej, opłat za zezwolenia na alkohol, oraz opłaty eksploatacyjnej. W 2026 roku oraz w latach następnych zakłada się wzrost wpływów z tego rodzaju dochodów.

Jednakże w obecnej sytuacji w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie i wywołanym tą sytuacją kryzysem gospodarczym zachodzi obawa o wykonanie w obecnym czasie wyżej wskazanych dochodów.

Dotacje celowe z UE na przedsięwzięcia finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.

Na obecną chwilę Gmina Borkowice ma jedną podpisaną umowę na dotacje celowe z UE w wysokości 193 000,00 zł., pn. „ Budowa Leśnego Amfiteatru na Krakowej Górze w Borkowicach ” Zadanie realizowane jest w latach 2025/2026, łączną wartość zadania stanowi kwota 283 000,00 zł.

W latach 2026 – 2036 Gmina będzie się starać pozyskać dofinansowania na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych w tym na kanalizację.

Dochody majątkowe w poszczególnych latach uzależnione są od planowanych inwestycji i możliwości pozyskania środków z zewnątrz.

W związku z rozpoczęciem wykorzystania funduszy z nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 tempo wzrostu nakładów inwestycyjnych w gospodarce powinno przyspieszyć i w efekcie wzrośnie również stopa inwestycji zarówno w całej gospodarce, jaki i poza sektorem instytucji rządowych i samorządowych wówczas gminie może uda się pozyskać środki finansowe z UE i z KPO.

W ramach dochodów majątkowych w roku 2026 na etapie projektowania budżetu Gmina posiada podpisane dwie umowy o dofinansowanie zadań inwestycyjnych:

- na realizację zadania pn. Budowa oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji sanitarnej”.

Środki na współfinansowanie powyższego zadania pochodzą z Rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie 7 600 000,00 zł. Zadanie realizowane będzie przez okres trzech lat. Środki z programu Polski Ład zostaną wykorzystane w roku 2026 i zostały wprowadzone do WPF na rok 2026. W roku 2024 nie zostały uruchomione żadne środki finansowe w tym pochodzące z otrzymanej w 2021 roku subwencji przeznaczonej na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji, dopiero wydatkowano te środki w roku 2025. Zadanie w pozostałej części zostanie wydatkowane w roku 2026 głównie środki z programu Polski Ład.

- na realizację zadania pn. „ Budowa Leśnego Amfiteatru na Krakowej Górze w Borkowicach”.

Środki na współfinansowanie powyższego zadania pochodzą z budżetu UE kwocie 193 000,00 zł. w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/ Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS).

Dlatego dochody w roku 2026 są wyższe niż wykonanie roku 2025 gdyż w roku 2026 zostanie zakończone zadanie, które jest współfinansowane z środków Polskiego Ładu w kwocie 7 600 000.00 zł., oraz gmina otrzymała dofinansowanie z budżetu UE w kwocie 193 000,00 zł.

Jednakże w trakcie roku będziemy starali się pozyskać środki z budżetu Wojewody Mazowieckiego na zadanie związane z modernizacją dróg, kanalizację i na inne zadania inwestycyjne.

W latach 2026-2036 planujemy również pozyskać środki z PROW, RPO, KPO, Ministerstwa Sportu, MIAS oraz z UE, dlatego zaplanowano wzrost tych dochodów.

Dochody ze sprzedaży majątku są determinowane koniunkturą gospodarczą w tym przede wszystkim na rynku nieruchomości. Obniżone tempo wzrostu gospodarczego w obecnym stanie wywołanym pandemią COVID – 19 ,wojną na Ukrainie i podwyższeniem stóp procentowych negatywnie wpłynęło na sytuację na lokalnym rynku nieruchomości, co przekłada się negatywnie na wielkość dochodów z tego tytułu.

Dokonano oceny posiadanego przez Gminę mienia komunalnego przeznaczonego na sprzedaż. W latach 2026-2036 Gmina będzie prowadziła działania w zakresie racjonalnego wykorzystania majątku i uzyskania jak najlepszych efektów. W roku 2026 zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku w kwocie 2 000,00 zł. w związku ze sprzedażą drobnych składników majątkowych. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności.

W latach 2027-2036 być może zaplanowana będzie niewielka sprzedaż gruntów, które mamy nadzieję że zostaną skomunalizowane w następujących miejscowościach; Rzuców, Smagów, Wola Kuraszowa, Rusinów, Politów, Rudno, Ninków, Bolęcín, oraz sprzedaż sprzętu zbędnego do użytkowania.

Kwoty wprowadzonych dochodów majątkowych w latach 2027-2036 obejmują tylko niewielką sprzedaż zbędnego do użytkowania sprzętu i wyeksploatowanego.

Sprzedaż gruntów gminnych trudno zaplanować w tak dalekim okresie, gdyż wymaga przeprowadzenia szczegółowej analizy i przydatności gruntu do inwestycji przyszłych lat.

Na prognozowane dochody państwa będzie miała wpływ m.in. wojna na Ukrainie, wzrost gospodarczy, przewidywany wzrost inflacji, a także efekt już wdrożonych i aktualnie przygotowywanych zmian systemowych dotyczących dalszego uszczelniania systemu podatkowego.

Na przyrost liczby etatów w gospodarce narodowej bez jednostek mikro również miały usługi rynkowe i nierynkowe oraz przemysł, natomiast niewielkie spadki zatrudnienia zanotowano w budownictwie i rolnictwie.

Szybkiej odbudowie aktywności gospodarczej towarzyszył też coraz silniejszy i wyższy od oczekiwań wzrost inflacji. Wzrost inflacji związany był w dużej mierze z podwyżkami cen energii, tj. paliw w wyniku wzrostu cen ropy naftowej na rynkach światowych oraz cen energii elektrycznej i gazu.

Stopniowo zaczęła rosnać także dynamika cen żywności oraz podwyższona była także inflacja bazowa. Zwiększona presja inflacyjna to także efekt wysokich kosztów transportu oraz zakłóceń w globalnych łańcuchach dostaw, co wraz z rosnącymi cenami surowców powodowało narastanie presji kosztowej u producentów.

Fundamenty polskiej gospodarki, w przypadku braku szoków zewnętrznych, powinny sprzyjać umocowaniu się polskiej waluty w kolejnych latach.

Prognozowane wydatki

Prognozy wydatków Gminy Borkowice dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

Wydatki bieżące – poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na :

- wynagrodzenia i składki od nich naliczone,
- wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto,
- pozostałe wydatki bieżące.

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Gminy Borkowice oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach wydatków bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik makroekonomiczny

Prognoza wydatków oparta została o przewidywanym wykonaniu z roku 2025. Wydatki kalkulowano z uwzględnieniem zadań bieżących koniecznych do realizacji i możliwości dochodowych gminy.

Prognozę oparto na założeniu określonym w art. 242, ust.2 ustawy o finansach publicznych, polegającym na zachowaniu relacji, iż planowane wydatki bieżące nie mogą przewyższać dochodów bieżących. Wskaźniki wydatków bieżących z wyszczególnieniem wydatków płacowych i wydatków związanych z funkcjonowaniem organów gminy określono wg. zbliżonych wskaźników przyjętych do planowania dochodów bieżących w poszczególnych latach.

W 2026 roku wydatki ogółem zaplanowano w kwocie **40 300 894,00 zł.**, z tego; wydatki bieżące stanowi kwota **27 774 894,00 zł.** i majątkowe **12 526 000,00 zł.**

W kolejnych latach prognozy w obecnej sytuacji trudno zaplanować wydatki, dlatego w kolejnych latach prognozy zaplanowano wydatki z niewielkim wzrostem, zarówno tych bieżących jak i majątkowych.

Wydatki majątkowe w kolejnych latach gmina zaplanowała generalnie na skanalizowanie pozostałej części gminy.

Wzrost wydatków ogółem w latach następnych przedstawia się następująco:

- 2027– wzrost o 6,17 % - pomijając środki Rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie 7 600 000,00 zł. - zadanie, realizowane jest na przełomie lat 2024/2025 i zakończone w 2026r.
- 2028– wzrost o 1,04%
- 2029 – wzrost o 18,70%
- 2030 – wzrost o 7,87%
- 2031 – wzrost o 1,96%
- 2032 – wzrost o 4,49%
- 2033 – wzrost o 3,25%
- 2034 – wzrost o 15,47%

- 2035 – wzrost o 0,60 %

- 2036 – wzrost o 0,34 %

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych kredytów. Na tej samej podstawie zaplanowano wysokość rozchodów.

Nie planuje się wydatków z tytułu gwarancji i poręczeń.

W 2026 roku planuje się przeznaczyć na zadania inwestycyjne **12 526 000,00 zł.**

W związku z tym, iż Gmina ma podpisane umowy i promesy na dofinansowanie dużych zadań inwestycyjnych wydatki majątkowe na rok 2026 są dużo wyższe od przewidywanego wykonania roku 2025, gdyż w 2026 roku realizowane będą dwa duże zadania z środków Rządowego Funduszu Polski Ład w kwocie 7 600 000,00zł., oraz dotacji z budżetu UE w kwocie 193 000,00zł.

Jednakże jak co roku w trakcie realizacji budżetu gminie może uda się pozyskać jeszcze dodatkowo dofinansowania z środków Unii Europejskiej, KPO i krajowych wówczas wydatki majątkowe będą jeszcze znacznie wyższe.

W pozostałych latach 2027-2036 wydatki majątkowe wykazują niewielką tendencję zniżkową gdyż na obecną chwilę gmina nie posiada żadnych promes ani umów. Jednak jak co roku Gmina będzie starała się pozyskać środki z budżetu UE i środki krajowe.

Wyjątkiem stanowi rok 2026 gdzie wydatki majątkowe są znacząco wyższe gdyż wprowadzone są środki z programu Polski Ład w kwocie 7 600 000,00 zł. na zadanie realizowane na przełomie lat 2024/2026 na które Gmina otrzymała promesę.

Wydatki majątkowe zostały oszacowane na podstawie danych wieloletnich przedsięwzięć o charakterze majątkowym oraz przedstawiono zadania inwestycyjne realizowane w cyklu jednorocznym.

Wynagrodzenia i składki związane z ich naliczeniem – dla pracowników administracyjnych i obsługi, oraz dla pracowników organizacyjnych Gminy na 2026 rok zwiększono w związku ze wzrostem wynagrodzenia minimalnego.

W roku 2026 jak i w następnych latach zaplanowano wypłatę nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych.

Po raz pierwszy od 2021 roku mają zastosowanie do opracowania projektu ustawy budżetowej oraz projektów uchwał budżetowych na rok 2026 wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający.

W związku z powyższym wydatki związane z wynagrodzeniami i pochodnymi w kolejnych latach prognozy zachowują tendencję wzrostową.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2026 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2026 r. w budżecie Gminy Borkowice wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 16 246 148,00 zł., co stanowi

zmianę w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2025 r. o kwotę 366 047,70 zł.

W latach 2027-2036 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych.

Zgodnie z art. 226 ust 2 **wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane** zostały ustalone na podstawie zawartych umów o pracę na koniec 2025 roku i stanowią w 2026 roku 102,00%, 2027 rok - 104,00%, 2028 rok - 102,00%, 2029 rok - 103,00%, 2030 - 105,00%, 2031 rok - 105,00%, 2032 rok - 102,00%, 2033 rok - 102,00%, 2034 rok - 106,00%, 2035 rok - 102,00%, rok 2036 - 104,00% .

W latach 2027-2036 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych.

Zaplanowano kwoty dotacji udzielonych z budżetu Gminy dla podmiotów należących i nie należących do sektora finansów publicznych w kwocie 2 019 256,00 zł.

Wydatki na obsługę długu – są to środki na spłatę odsetek od zaciągniętych zobowiązań. Zaplanowano dla każdego roku na podstawie harmonogramu spłat zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów. Zgodnie z wytycznymi makroekonomicznymi Ministerstwa Finansów poziom inflacji od 2026 roku będzie systematycznie spadał. Również projekcja inflacji Narodowego Banku Polskiego zakłada, rozpoczęcie ponownego trendu spadkowego inflacji z początkiem 2025 roku. Od tego momentu prognozowany spadek inflacji, zmierzał będzie do osiągnięcia poziomu między 3% a 2,5% na początku 2026 roku. Do kalkulacji kosztów obsługi długu przyjęto zgodnie z powyższym, że skorelowany z inflacją poziom stóp procentowych w okresie prognozy będzie relatywnie powoli spadać, natomiast dynamika spadku poziomu stóp procentowych będzie wolniejsza od dynamiki spadku inflacji i do ustabilizowania poziomu stóp procentowych dojdzie w 2029 roku. W związku z powyższym odsetki skalkulowano w oparciu o prognozę własną WIBOR. Dodatkowo, w prognozie WPF uwzględniono również koszty obsługi zobowiązania planowanego do zaciągnięcia.

Przychody budżetu i rozchody

Określono przychody w 2026 roku w kwocie 3 760 000,00 zł. na które składają się: planowane do zaciągnięcia kredyty i pożyczka w kwocie 2 800 000,00 zł., oraz wolne środki w kwocie 960 000,00 zł.

Wolne środki pochodzą z wykonanych środków za rok 2024 i nie wprowadzonych do budżetu na rok 2025 w całości – stan zgodny z Uchwałą Rady Gminy Borkowice Nr XVI/84/2025 z dnia 30 września 2025 r. i ze sprawozdaniem NDS za III kwartał 2025 roku, również oszczędności powstaną prawie w

każdym dziale na realizację wydatków bieżących i majątkowych w roku 2025 i tym samym spowodują zwiększenie zasobów wolnych środków i nadwyżki, które mogą być wykorzystane w roku 2026 i będą na bieżąco monitorowane, jak również i korygowane do faktycznego wykonania.

Kredyty i pożyczki przeznaczone zostaną na sfinansowanie planowanego deficytu.

Począwszy od 2027 roku planuje się nadwyżkę budżetową, którą przeznacza się na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy planuje się rozchody budżetowe. Rozchody Gminy Borkowice obejmują spłaty rat kapitałowych kredytów.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Borkowice zaplanowano zgodnie z harmonogramami. Spłatę zobowiązania planowanego do zaciągnięcia ujęto w latach 2027-2036.

W latach 2027-2036 Gmina planuje wyłącznie rozchody zmniejszające dług, czyli spłatę kredytów i pożyczek. Spłatę długu zaplanowano na podstawie harmonogramu spłat zaciągniętych do końca 2025 roku pożyczek i kredytów oraz przewidywanych spłat nowych zobowiązań.

W roku 2026 rozchody wyniosą 420 411,00 zł, w roku 2027 – 700 410,00 zł, w roku 2028 – 700 410,00 zł., w roku 2029 – 700 410,00 zł., w roku 2030 – 595 410,00 zł., w roku 2031 – 378 750,00zł., w roku 2032 – 378 750,00 zł., w roku 2033 – 378 749,00 zł., w roku 2034 – 280 000,00 zł, w roku 2035 – 280 000,00 zł., w roku 2036 – 280 000,00 zł.

Wynik budżetu – w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

W budżecie na 2026 rok zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi.

Wynik budżetu planuje się na poziomie – 3 339 589,00 zł.

Planowany deficyt zostanie sfinansowany planowanymi do zaciągnięcia kredytami i pożyczkami w kwocie 2 379 589,00 zł., oraz wolnymi środkami w kwocie 960 000,00 zł.

Wolne środki pochodzą z wykonania budżetu za roku 2024 i nie wprowadzonych do budżetu roku 2025.

Na przełomie lat 2027-2036 zaplanowano dodatni wynik budżetu, który pozwoli spłacić wcześniej zaciągnięte zobowiązania.

Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne.

Prognoza długu

Na dzień 31.12.2025 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Borkowice na lata 2026-2036, w kolumnie pomocniczej WPF „2025 przewidywane wykonanie” wynosi 2 293 300,00 zł. Na koniec 2026 roku po spłacie części kredytu w kwocie 420 411,00 zł i zaciągnięciu nowego kredytu i pożyczek w kwocie 2 800 000,00 zł. na okres dziesięciu lat wyniesie

4 672 889,00 zł, w roku 2027 zmniejszy się do kwoty 3 972 479,00zł, w roku 2028 będzie to kwota 3 272 069,00zł., w roku 2029 będzie to kwota 2 571 659,00zł., w roku 2030 zmniejszy się do kwoty 1 976 249,00zł, a w roku 2031 będzie to kwota 1 597 499,00 zł., w 2032 będzie to kwota 1 218 749,00 zł., w 2033 będzie to kwota 840 000,00 zł., w 2034 będzie to kwota 560 000,00 zł. w 2035 będzie to kwota 280 000,00 zł., a w roku 2036 zadłużenie zostanie spłacone w całości.

W stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec 2026 roku wyniesie 13,03%.

Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych – W budżecie na 2026 r. zaplanowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Gmina Borkowice zachowuje relację określoną wart. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego od 2014 roku mają zastosowanie przepisy **art. 243-244** ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Zgodnie z nimi Gmina nie będzie mogła uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym kolejnym roku relacja łącznej kwoty przeznaczonej na obsługę zadłużenia (suma spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku odsetkami, wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem oraz potencjalne spłaty kwot wynikające z udzielonych poręczeń oraz gwarancji) do dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Nowy sposób limitowania zadłużenia oparty jest wprost na saldzie operacyjnym powiększonym o dochody ze sprzedaży majątku.

Wartość relacji obowiązująca od 2014 roku, w tym po zastosowaniu ustawowych wyłączeń zaprezentowano w tabeli poniżej.

Lata objęte zadłużeniem	Jm.	Prognozowany indywidualny wskaźnik spłaty zadłużenia (8.1)	Dopuszczalny maksymalny wskaźnik spłaty zadłużenia wyliczony wg art.243 (8.3.1)
2026	%	2,25	13,56
2027	%	3,27	12,75
2028	%	3,20	13,22
2029	%	3,05	13,68
2030	%	2,61	13,48
2031	%	1,69	14,44
2032	%	1,62	15,77

2033	%	1,58	16,83
2034	%	1,19	18,69
2035	%	1,16	19,04
2036	%	1,14	19,26

W latach 2026-2036 indywidualny wskaźnik zadłużenia kształtuje się poniżej dopuszczalnego wskaźnika poziomu określonego w w/wym. przepisie.

W latach 2027-2036 nie jest planowane zaciąganie dodatkowych kredytów, tak więc w planowanym poziomie zadłużenia na koniec poszczególnych lat uwzględniono jedynie spłaty rat kredytów wynikające z harmonogramów spłat zawartych w umowach kredytowych.

Uchwalona przez Sejm RP 17 września 2021 r. ustawa o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw przewiduje uelastycznienie zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego poprzez modyfikację obowiązujących reguł fiskalnych.

Ustawa przewiduje, w szczególności:

- czasowe stosowanie preferencji w zakresie zasady zrównoważenia części bieżącej budżetu,
- zmiany w zakresie indywidualnego limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych,
- możliwość wyboru okresu, z którego liczony jest limit spłaty zobowiązań.

Wyboru (między 3 albo 7 lat) dokonuje organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w terminie do 31 grudnia 2021 r.

W związku z powyższym Gminy do końca roku były zobligowane do podjęcia zarządzeń .

Gmina Borkowice wybrała wskaźnik 7- letni do limitu spłaty zobowiązań na lata 2022-2025.

WIELOLETNIE PRZEDSIĘWZIĘCIA

W ramach przedsięwzięć wykazanych w załączniku nr 2 do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wprowadzono cztery przedsięwzięcia w których wykazano kwotę wynikającą z zawartej już umowy lub przewidzianej uchwałami rady gminy.

W 2026 roku na przedsięwzięcia objęte WPF przeznaczono kwotę 8 125 700,00 zł., w tym na wydatki bieżące 112 700,00 zł., wydatki majątkowe 8 013 000,00 zł.

Wykaz realizowanych i planowanych do realizacji przedsięwzięć wieloletnich zawiera załącznik nr 2 do uchwały. Zachowując ciągłość przedsięwzięć wieloletnich w załączniku nr 2 uwzględniono zadania, które w latach poprzednich posiadały status przedsięwzięcia wieloletniego a okres realizacji kończy się w roku 2024 i 2026.

Dla przedsięwzięć których okres realizacji kończy się w 2025 i 2026 roku określono limitu zobowiązań. W ramach przedsięwzięć określonych w załączniku nr 2 do uchwały w sprawie WPF na lata 2026-2036 przedstawiono kwoty wynikające z realizacji zadań bieżących i majątkowych.

W ramach wydatków bieżących na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt. 1.1 i 1.2) wprowadzono następujące zadanie:

1. Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego w ramach programu "Czyste powietrze" – celem tego przedsięwzięcia jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych – okres realizacji 2021-2026, łączne nakłady finansowe 135 000,00 zł., limit 2021- 16 000,00 zł., limit 2022 – 29 000,00 zł., limit – 2023 – 20 000,00 zł., limit – 2024 – 35 000,00 zł., limit – 2025 – 26 000,00 zł., limit – 2026 – 9 000,00 zł., limit zobowiązań 9 000,00 zł.

Środki na sfinansowanie powyższego przedsięwzięcia gmina pozyskała z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie .

Przedsięwzięcie w całości jest finansowane z dotacji.

2. Plan ogólny Gminy Borkowice" – realizacja obowiązku wynikającego ze zmiany w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2024/2026, łączne nakłady finansowe stanowi kwota 133 700,00 zł., limit 2024 – 30 000,00 zł., limit 2025 – 0,00 zł., limit 2026 - 103 700,00 zł., limit zobowiązań 0,00 zł.

W ramach wydatków majątkowych na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt. 1.1 i 1.2) wprowadzono następujące zadanie:

1. Budowa oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji sanitarnej – celem tego przedsięwzięcia jest poprawa warunków życia mieszkańców gminy poprzez budowę kanalizacji – okres realizacji 2024 – 2026, łączne nakłady finansowe 9 807 271,00 zł., limit 2024 – 0,00 zł., limit 2025 - 2 077 271,00 zł., limit – 2026 – 7 730 000,00 zł., limit zobowiązań – 0,00 zł.

Przedsięwzięcie finansowane jest z środków otrzymanych w 2021 roku na uzupełnienie subwencji ogólnej, z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji oraz z środków Rządowego Funduszu Polski Ład i własnych środków.

Również w wykazie przedsięwzięć w **wydatkach majątkowych** na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z póź. zm.

wprowadzono przedsięwzięcie pn. „ Budowa Leśnego Amfiteatru na Krakowej Górze w Borkowicach" celem przedsięwzięcia przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

Okres realizacji przedsięwzięcia to lata 2025/2026, łączne nakłady finansowe to kwota 283 000,00 zł., limit 2025 – 0,00 zł., limit 2026 – 283 000,00 zł., limit zobowiązań 283 000,00 zł.,

Przedsięwzięcie realizowane będzie z udziałem środków UE w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/ Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS).

Zamierzając zaciągnąć nowe większe zobowiązania niezbędna będzie analiza wymogów ustawy o finansach publicznych, która znacząco ogranicza możliwość zadłużenia się gmin.

Analiza obliczeń wykazuje iż przyjęte w prognozie założenia zapewniają spełnienie wymogów relacji wynikającej z art. 243 ustawy odnośnie relacji obsługi zadłużenia jednostki.

Należałoby zwrócić uwagę na wysokie ryzyko prognozowania w tak znacznym horyzoncie czasowym, bowiem w obecnej sytuacji głównym czynnikiem ryzyka w planowaniu prognozy jest konflikt zbrojny na Ukrainie. Niemniej jednak założenia projektu budżetu państwa na rok 2026 uwzględniają wdrożone w 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 roku istotne działania na obszarze polityki społeczno-gospodarczej mające na celu ograniczenie negatywnych skutków gospodarczych wojny na Ukrainie. Polityka gospodarcza będzie nakierowana na możliwie szybką odbudowę potencjału gospodarczego kraju przy uwzględnieniu wytycznych instytucji Unii Europejskiej oraz krajowych ram fiskalnych.

Prognoza natomiast musi zostać uchwalona do 2036 roku a nie mniej jednak przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy wartości w poszczególnych kategoriach zostały zaprognozowane w sposób bezpieczny, a dodatkowe korekty merytoryczne w ciągu roku umożliwiają urealnienie prognozy w jak największym stopniu.

Przyjęte wartości w WPF są zgodne z budżetem na 2026 rok.

WÓJT
Dh
mgr Robert Fidos